

Araştırma Makalesi

PANDEMİ DÖNEMİNDE YEREL İNTERNET HABER MEDYASINDA YER
ALAN COVID-19 İLE İLGİLİ HABER BAŞLIKLARININ ANALİZİ: KONYA
ÖRNEĞİ

Uğur ÇAKIR¹
Murat SAĞLAM²

Öz

İçinde bulunduğumuz dijital dönemin en önemli araçlarından biri olan internet günümüzde iletişim, etkileşim, haber alma ve haber verme gibi birçok temel işlevi hızlı bir şekilde yerine getirmektedir. Radyo, televizyon, basılı gazete gibi geleneksel kitle iletişim araçlarının yerini internetin almasıyla sanal ortamda sosyal medya, internet haberciliği, youtube, sanal sinema gibi birçok yeni kitle iletişim platformun doğmasına olanak sağlamıştır. Günümüzde Covid-19 virüsünün küresel çapta bir sağlık sorunu olmasıyla ilan edilen "pandemi" olgusu ışığında insanların haber alma ihtiyacı artmış ve ulusal/yerel basında hem geleneksel hem de dijital kitle iletişim araçlarında birçok haber yer almaya başlamıştır. Bu çalışmada basılı gazetelerin yerini hızla alan yerel internet haber medyası üzerinden veri toplanmıştır. Haber verme sürecinde yerelde pandeminin nasıl algılandığını belirlemek ve haber tarzını tespit edebilmek için yerel düzeyde faaliyet gösteren internet haber sitelerinden Konya ili örneklem olarak seçilmiş ve internette yayın yapan 5 internet haber sitelerinde yer verilen pandemi ile ilgili haber başlıkları ve manşetleri analiz edilmiştir. Çalışmada, pandemi ile ilgili Türkiye'de pandeminin birinci yılı olan 01-31 Mart 2021 tarihine kadar yer alan haberler incelenmiştir.

Anahtar kelimeler: Yerel basın, internet haberciliği, pandemi, haber, Konya.

ANALYSIS OF NEWS HEADLINES RELATED TO COVID-19 IN LOCAL
INTERNET NEWS MEDIA DURING THE PANDEMIC PERIOD: SAMPLE OF
KONYA

Abstract

The Internet, which is one of the most important tools of the digital era, performs many basic functions such as communication, interaction, news and reporting quickly. With the replacement of traditional mass media such as radio, television and printed newspapers with the internet, social media, internet journalism, youtube, virtual cinema have enabled the emergence of many new mass media platforms. Today, in light of the "pandemic" phenomenon announced as a global health problem of covid-19 virus, the need for people to receive information has increased and many news has started to appear in both traditional and digital mass media in the national/local media. In this study, data was collected through the local internet news media, which quickly replaced printed newspapers. In order to determine how the local pandemic is perceived in the reporting process and to determine the news style, Konya province was selected as a sample of the internet news sites operating at the local level and the news headlines and headlines related to the pandemic were analyzed on 5 internet news sites that published

¹ugurcakir93@gmail.com, ORCID ID: 0000-0003-1820-4530

²murat4081@hotmail.com, ORCID ID: 0000-0001-8036-7942

Gönderim Tarihi/Received: 31.05.2021 **Kabul Tarihi/Accepted:** 03.08.2021

on the Internet. In the study, the news about the pandemic in Turkey until 01-31 March 2021, the first year of the pandemic, was examined.

Keywords: Local media, internet journalism, pandemic, news, Konya.

Extended Abstract

Epidemics from the past to the present have emerged as factors that affect life internally and negatively in human history. As a result of this negativity, it has shaken societies deeply in economic, social, psychological, demographic and cultural fields. Today, a virus (covid-19) that appeared in Wuhan state, China in 2019, has spread all over the world in a short time and has been declared a pandemic by the World Health Organization (WHO). The epidemic that started in China has affected the whole world in a short time and has been seen in Turkey. The first case in Turkey was announced by Fahrettin Koca, Minister of Health of the Republic of Turkey, on March 11, 2020, and on April 1, 2020, the outbreak was declared spread throughout the country. As a result, measures related to the pandemic have started to be taken in the country.

The pandemic has been widely reported in many mass media/media outlets since its inception and continues to do so. News is one of the most important factors used by media/mass media to announce, determine, create or change perceptions. The rapid preparation, publication and dissemination of information and news quality content in today's digitalized media allows the digital world to change the pace of the agenda much more quickly by increasing the demand and related to mass media. Audiences and readers do not even have the opportunity to question the content of many news stories in this intensive flow as a result of this situation, especially in the current time period, news about the pandemic instantly changes lanes and forms and appears in local and national information tools.

In the digitalized world, the target audience to be reached has increased with the orientation of news activities from traditional media mass media to the internet environment and there has been a significant increase in speed. With the digitalization of the news media, costs decreased significantly and the content diversified. As a result, many internet news media have become a race to provide information to the community and have to provide continuity to get the most reading numbers. As a result of the resulting competition, the title into the content have played an extremely important role. The increased interest in headlines by news producers has made it necessary to brainstorm the headlines seriously to attract the attention of the target audience. For news media consumers, headlines have become key phrases that allow them to understand what content is and have directed their attention to news. Creating a title begins by identifying the words that are appropriate for a summary of a content. Then it should be determined how many words a title will consist of and not very long words should be sorted. Finally, the elements that form sentences for a readable title should be sorted in the most appropriate order. As a result of all this information, the titles appear as an important source of information as a summary of the entire message to be given.

The subject of this study is to analyze the information revealed by the news media websites in terms of agenda setting and the topics used in the pandemic process, which is the most important of the digital mass media tools. The headlines about the pandemic process, which are included in the local media as well as the national media, constitute the limitations and scope of this research. In this context, the headlines of the news, including the priority news headlines, will be examined by coding the themes and through all this, the agenda related to the pandemic will be tried to be explained in the local internet news media.

Study Questions

In order to examine the subject discussed in the study, the answers to the following questions were investigated:

1. To what extent and often news is reported on local internet news sites in Konya on the anniversary of the pandemic?
2. What topics are the most concentrated in the news?
3. What is the distribution of news media by category?
4. What do the headlines of the news media examined mean thematic?

In this study, "pandemic related" news headlines in internet news media in Konya province of Turkey during the pandemic declared globally after covid-19 virus were examined. In the review, the news headlines of 5 of the local internet news media operating in Konya province were examined. Easily accessible sampling method was preferred when determining the sample of the study.

This study was based on the Discourse Analysis method. Discourse analysis is a qualitatively patterned research method that examines the meaning uncovered through speech and words(statements). The aim of the discourse analysis method is to reveal the meaning in the content of the written and read sentence. This method of analysis, which is preferred in the study, is not only an alternative to traditional verbal/linguistic methods, but also an alternative analysis method against verbal perspectives that are tried to be expressed discursively from different angles. Discourse analysis method is a necessary effort to transition from general, theoretical and quantitative approaches in science to individually qualified, detailed and qualitative approaches.

In March, the first anniversary of the pandemic in our country, 135 different news headlines were made in 5 different news media and contents were presented to the community. When the news headlines were categorically examined, it was determined that the news content in the field of health and economics was most concentrated. In this case, it comes across as directing, changing and informing the perceptions of the society in this direction. When we look at the thematic general result of the headlines given in local news media, it is revealed that the titles are given largely from an objective point of view and describe the content well. In this case, it is seen that the news headlines that emerged during the pandemic process continued in a routine line and did not do a desired perception study in the readership audiences. In the news,

the contents that inform the society about the pandemic and the results against the measures taken are predominantly included.

There are some limitations to this study. The reason for the study time limitation was made on a limited sample that was easily accessible in a short period of time. Therefore, future studies on this subject may present the analysis of news headlines in an international, national and local context comparatively. In this context, it is thought that this study will be an example of other research.

GİRİŞ

Geçmişten günümüze salgınlar insanlık tarihinde hayatı içten ve olumsuz etkileyen faktörler olarak çıkmıştır. Bu olumsuzluğun sonucu olarak da toplumları ekonomik, sosyal, psikolojik, demografik ve kültürel alanlarda derinden sarsmıştır (Kılıç, 2020). Günümüzde ise 2019 yılında Çin'in Wuhan eyaletinde ortaya çıkan bir virüs (covid-19) kısa zamanda tüm dünyaya yayılmış ve Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından pandemi ilan edilmiştir (Çınar ve Oğuz, 2020). Çin'de başlayan salgın kısa sürede tüm dünyayı etkisi altına aldığı gibi Türkiye'de de görülmüştür. Türkiye'de ilk vaka Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanı Fahrettin Koca tarafından 11 Mart 2020 tarihinde açıklanmış ve 1 Nisan 2020 tarihinde ülke geneline salgının yayıldığı ilan edilmiştir. Bunun sonucu olarak ülkede pandemi ile ilgili önlemler alınmaya başlamıştır (Güreşçi, 2020). Pandemi ile mücadele için birtakım önlemler alınmış; yurt genelinde tüm okullarda yüz yüze eğitime ara verilip, uzaktan eğitime başlanmış, tiyatro-yüzme havuzu-sinema-internet kafe-oyun alanları gibi insan yoğunluğunun ve temasının fazla olduğu alanlarda faaliyetlere belirli süre ara verilmek zorunda kalınmıştır (Yıldız, 2020). Türkiye'de 11 Mart 2020'de görülen ilk vakanın akabinde bir yıl geçtikten sonra 11 Mart 2021 tarihine geldiğimizde ise Türkiye'de toplam vaka sayısı 2.835.989 kişi olmuş ve 29.290 kişi ise hayatını kaybetmiştir (Sağlık Bakanlığı, 2021).

Pandemi, başladığı günden bugüne kadar birçok kitle iletişim/medya organında geniş yer bulmakta ve bulmaya devam etmektedir. Medya/kitle iletişim araçlarının gündemi duyurma, belirleme, algı yaratma veya değiştirmede kullandığı en önemli etkenlerin başındaysa haberler gelmektedir (Ayhan ve Demir, 2020). Tüm dünyayı etkisi altına alan pandeminin ülkemizde de varlığını sürdürmesi her gün medya gündemini meşgul etmekte ve onlarca haber yapılmasına olanak sağlamaktadır. Gündelik yaşamın yeni normal olarak yaşantımıza katılan covid-19 virüsünün medya gündemini belirleme ve yönlendirmede de etkili yeni bir unsur olarak karşımıza çıktığı yadsınamaz bir gerçeklik olarak durmaktadır. Bu bağlamda 'Gündem Belirleme Kuramı' pandemi sürecindeki haber başlıklarının ve içeriklerinin teorik düzlemde incelenmesine olanak sağlamaktadır. Gündem Belirleme Kuramı'nın temel öngörüsü, medya/kitle iletişim araçlarında çok daha fazla yer alan konuların, belirli bir süre sonra kamu ve toplum gündemini de etkileyeceği ve sosyal gündeminde öneminin artacağı, medya/kitle iletişim araçlarının ise az yer verdiği konuların ise kamu/toplum gündeminde öneminin azalacağını öne sürmektedir (McQuail, 1994; McQuail ve Windahl, 2010).

Pandemi sürecinde ülke gündemini meşgul eden haberlerin bu yönde olması Gündem Belirleme Kuramı'nın özelliklerini öne çıkarmaktadır. Gündem Belirleme Kuramı, özellikle toplumda yer alan bireylerin konulara karşı algı ve tutum değişikliklerini alternatif bir yaklaşımla medya/kitle iletişim araçlarının öne çıkarması nedeniyle önem arz etmektedir. Bu tutum ve algı değişikliğinin anlamlı olabilme ihtimaline dair medya/kitle iletişim araçlarının bireylerin ve toplumun maruz kaldığı ana sorunlara karşı bakış açılarını değiştirmesinde veya dönüştürmesinde etkili olabileceği görülmektedir (Ayhan ve Demir, 2020). Severin ve Tankard (1994)'e göre bu durum da medya/kitle iletişim araçlarının gündemi belirlemedeki rolünü ortaya çıkarırken; aynı zamanda da bu araçların gündemi değiştirme, biçimlendirmeye ve algıyı başka taraflara çekme konusundaki etkilerini de göstermektedir.

Medya/kitle iletişim araçlarına günümüz dünyasından dijitalleşmenin etkisi ile internet haber siteleri, video paylaşım siteleri ve sosyal paylaşım siteleri gibi birçok yeni platformlarda eklenmiştir. Bu yeni platformlarla birlikte medya/kitle iletişim araçlarının gündemi belirleme, değiştirme, yön verme ve bireylerin algısını değiştirmede kullandığı en önemli etmenin başında ise haber gelmektedir. Özellikle tüm dünyayı ve ülkemizi etkisi altına alan covid-19 (pandemi) sürecinde haberler daha fazla öne çıkmaktadır. (Ayhan ve Demir, 2020; Deniz ve Özel, 2018; Güz, 2018; Işık, 2016; Yüksel, 2007).

Dijitalleşen günümüz medyasında enformasyon ve haber nitelikli içeriğin hızlı bir şekilde hazırlanması, yayınlanması ve yayılması dijital dünyanın kitle iletişim araçlarına olan rağbeti ve ilgili arttırarak gündemin hızını çok daha çabuk değişmesine olanak sağlamaktadır. (Akyüz, 2020). İzleyici ve okuyucular bu yoğun akışta birçok haberin içeriğine ilişkin sorgulama yapma fırsatı bile bulamamakta (Ulaş ve Yeşil, 2020) bu durum sonucunda da özellikle içinde bulunduğumuz zaman diliminde pandemi ile ilgili haberler anlık olarak kulvar ve biçim değiştirerek yerel ve ulusal enformasyon araçlarında karşımıza çıkmaktadır.

Haber Başlıklarının Önemi

Türk Dil Kurumu (2021)'na göre başlık kelimesinin tanımı: *“Bir yazının, bir kitabın bölümlerinin başına konulan ve konuyu kısaca tanıtan ibare.”* olarak açıklanmıştır. Medya/kitle iletişim araçlarında da haberler verilirken en önemli ve okuyucunun ilgisini çeken kısım haber başlıkları olmaktadır. Başlıklar bireylerin algısını çekmede ve ilgilerini yönlendirmelerde önemli motivasyon kaynaklarından biridir. Bunun dışında enformasyon alanında her açıdan içeriği genel olarak ifade edebilmek için bir başlık kullanmanın veya içeriği birkaç kelime ile özetlemenin yapılması gerekmektedir. Bu amaçla her türlü oluşturulan içeriklerin en başındaki cümlelere başlık denilmektedir.

Medya haberciliği yönünden bakıldığında ise gazetelerde ve internet haber sitelerinde bulunan içeriklerin okuyucuya yönelik ilk hedefini başlıkların oluşturulduğu görülmektedir. Gazete veya İnternet Haber medyalarında yer alan haber başlıkları içeriği özetleme, kimi zamanda hedef kitleye yani okuyucuya yönelik yeni bir bakış açısı kazandırma amacıyla kullanılmaktadır (Bektaş ve Yavuz, 2020).

Dijital platformlarda ve geleneksel kitle iletişim içerisinde yer alan haberleri gerek iletişim uzmanları gerekse haberleşme alanında çalışanlar sürekli incelemekte ve takip etmektedirler. İletişim uzmanları ve çalışmacıları topluma farklı kitle iletişim araçları ile sunulan haberlerin ve başlıklarının bilgilendirme, bilinçlendirme ve yönlendirme rolünü saptayarak haber medyalarında başlık kavramına bu açıdan dikkat çekmektedirler (Zeyrek, 1992).

Dijitalleşen dünyada haber faaliyetlerinin geleneksel medya kitle iletişim araçlarından internet ortamına yönelmesi ile erişilmek istenen hedef kitle çoğalmış ve hız bakımından ciddi orandan bir artış meydana gelmiştir. Haber medyasının dijital ortama taşınması ile maliyetler ciddi orandan düşüş yaşamış ve içeriklerin çeşitlenmesi sonucu ortaya çıkmıştır. Bunun sonucu olarak da birçok internet haber medyası topluma enformasyon sağlamak için yarış haline girmiş ve en çok okuma sayısı almak için süreklilik sağlamak zorunda kalmıştır. Ortaya çıkan rekabetin sonucu olarak da içeriklere atılan başlıklar son derece önemli bir role girmiştir. Başlıklara olan ilginin haber üreticileri tarafından artması başlıkların hedef kitlenin dikkatini çekmek için ciddi anlamda beyin fırtınası yapılmasını zaruri bir hale sokmuştur. Haber medyası tüketicileri için başlıklar içeriğin ne olduğunu anlamalarını sağlayan anahtar cümleler haline gelmiş ve dikkatlerini çeken haberlere yönelmiştir. Başlık oluşturmak öncelikle bir içeriğin özetine uygun kelimeleri tespit etmekle başlamaktadır. Ardından bir başlığın kaç kelimedenden oluşacağı saptanmalı ve çok uzun kelimeler sıralanmamalıdır. Son olarak okunabilir bir başlık için cümle oluşturan öğeler en uygun sırada sıralanmalıdır. Tüm bu enformasyonun sonucunda da başlıklar verilmek istenen tüm mesajın özeti niteliğinde önemli birer enformasyon kaynağı olarak karşımıza çıkmaktadır (Ayhan ve Demir, 2020; Bektaş ve Yavuz, 2020; Salton, Singhal, Mitra, ve Buckley, 1997). Yapılan araştırmalarda bireylerin dijital ekranlarda en fazla ilk sırada yer alan başlık vb. cümle öğelerine odaklandığı sonucu ortaya çıkarmaktadır. Bireylerin bunun dışında büyük harflerle, kalın harflerle, ilk sıradaki kısa cümlelere yoğunlaşmalarının da daha fazla olduğu yapılan çalışmalar sonucunda vurgulanmaktadır (Lorigo vd., 2008).

Bu çalışmanın konusunu dijital kitle iletişim araçlarından en önemli olan haber medyası internet sitelerinde pandemi sürecinde yer alan haberlerin gündem belirleme ve kullanılan başlıklar açısından ortaya koyduğu enformasyonu analiz etmektir. Ulusal basın kadar yerel medya basınında da yer verilen pandemi süreci ile ilgili haber başlıkları bu araştırmanın sınırlılığı ve kapsamını oluşturmaktadır. Bu bağlamda çalışma kapsamında öncelik haber başlıklarında olmak üzere, haberlerinin konuları temalara kodlanarak inceleme konusu yapılacak ve tüm bunlar üzerinden yerel internet haber medyasında pandemi ile ilgili gündemin nasıl değiştirildiği ve inşa edildiği betimlenmeye çalışılacaktır.

Çalışma Soruları

Çalışmada ele alınan konunun incelenmesi için aşağıda yer alan şu soruların cevapları araştırılmıştır:

1. Pandeminin yıl dönümünde Konya’da yerel internet haber sitelerinde hangi ölçüde ve sıklıkla haberlere yer verilmiştir?
2. Haberler en fazla hangi konu içeriklerinde yoğunlaşmıştır?
3. Haber medyalarının kategorilere göre dağılımı nedir?
4. İncelenen haber medyalarının başlıkları tematik olarak ne anlam ifade etmektedir?

Yöntem

Bu çalışmada, Covid-19 virüsü sonrası küresel anlamda ilan edilen pandemi döneminde Türkiye’nin Konya ilinde internet haber medyasında yer alan internet gazetelerindeki “pandemi ile ilgili” haber başlıkları incelenmiştir. İncelemede, Konya ilinde faaliyet gösteren yerel internet haber medyalarından 5 tanesinin haber başlıkları incelenmiştir. Araştırmaya dahil edilen haber medyaları konya yerel basınında faaliyet gösteren ve Google arama motorunda konya haber yazıldığında ilk sayfada yer alan medyalardır. Bu nedenle araştırmanın örneklem grubunu seçilen 5 haber medyası oluşturmaktadır. Çalışmanın örnekleme belirlenirken kolay-ulaşılabilir örneklem yöntemi tercih edilmiştir. Tablo 1’de çalışmanın örneklemini oluşturan internet haber medyalarına yer verilmiştir.

Tablo 1. Çalışmanın örneklem grubunu oluşturan Konya ilindeki internet haber medyası siteleri

Sıra No	Yerel İnternet Haber Medyası	İnternet Sitesi
1	Kon Haber	www.konhaber.com
2	Kanal 42 Haber	www.kanal42haber.com
3	Haber Konya	www.haberkonya.com
4	Zed Haber	www.zedhaber.com
5	Yeni Haber	www.yenihaberden.com

Çalışmanın örneklemini oluşturan Tablo 1’de yer alan yerel internet haber medya sitelerinde yer alan haberler 01 – 31 Mart 2021 tarihleri arasındaki haber başlıkları incelenmiştir. Çalışmada tercih nedeni olan zaman aralığı 2019 yılında yer alan haberler ile karşılaştırma isteği sonucu ortaya çıkmıştır.

Çalışmada veri toplama yöntemi olarak nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi tekniği kullanılmıştır. Doküman incelemesi; çalışma yapılacak konu veya olay ile ilgili kayıt ve belgelerin araştırmanın amacına uygun olacak şekilde incelenerek ayrıştırılmasını içermektedir. Bu çalışma tekniğinde çalışmanın amacına uygun bilgi, kaynak, doküman ve belgeler farklı veri kaynaklarından toplanarak analiz edilmektedir (Yıldırım & Şimşek, 2005).

Yapılan bu çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden söylem analizi yöntemi ve içerik analizi yöntemi temel alınarak kurgulanmıştır. Çalışma bu yönüyle karma bir nitel araştırma deseni oluşturmaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2005). İçerik analizi; incelenen metinlerin analizinde tarafsız, sistematik ve niceliksel betimlemeye dayalı bir sistemattir. İletişim araştırmalarında sıklıkla başvurulan içerik analizi yöntemi, incelenen metin, doküman veya materyallerin çözümlenmesini ve bu çözümlenme sonucunda çıkarımlar yapılmasını sağlamaktadır (Yıldırım, 2015, s. 105). Söylem

analizi ise, konuşma ve kelimeler (sözcükler) aracılığıyla ortaya çıkarılan anlamı inceleyen nitel desenli bir araştırma yöntemidir (Kantar, 2017). Söylem analizi yöntemi ile hedeflenen amaç yazılan ve okunan cümlelerin içeriğindeki anlamı ortaya koymaktır. Bu analiz gerçekleştirilirken de incelemeye konu olan cümlelerin/örneğin bağlamı da dikkate alınır. Söylem Analizi yöntemsel ve kavramsal öğelerden ortaya konulan söylem/yazım üzerine düşünme (teorik ve meta-teorik öğeler) ve ifade edilmek istenen söylemi/yazımı datalaştırma olarak ortaya konulur. Çalışmada da tercih edilen bu analiz yöntemi sadece geleneksel sözselsel/dilsel yöntemlere bir alternatif olmayıp, aynı zamanda farklı açılardan söylemsel olarak ifade edilmeye çalışılan sözcüksel bakış açılarına karşı da alternatif bir analiz yöntemi olarak karşımıza çıkmaktadır. Söylem analizi yöntem biliminde genel, kuramsal ve niceliksel yaklaşımlardan, ayrı ayrı nitelendirilen, detaylı ve nitel yaklaşımlara geçiş için gerekli bir çabadır (Çelik & Ekşi, 2008:104).

Bulgular ve Yorum

Bu bölümde çalışmanın ana sorularına yönelik bulgular tespit edilmeye çalışılarak bilimsel bir bakış açısıyla sunulmuştur.

Haber Başlıkları ve Kategorilere İlişkin Bulgular

Tablo 2. 01 – 31 Mart 2021 tarihlerine ait haber başlıkları ve ilgili oldukları konu kategorileri

İnternet Haber Medyası	No	Haber Başlığı	Toplam	İlgili Olduğu Kategori
1 – 7 Mart 2021 Arası				
Kon Haber	1	Edirne Ticaret ve Sanayi Odası "pandemi ekonomisi" konulu çevrim içi eğitim düzenledi	7	Eğitim
	2	İSTİB Başkanı Ali Kopuz: "Pandemiye rağmen yüzde 1,8 büyüme başarısıdır"		Ekonomi
	3	AK Parti'li Aydemir Türkiye'nin pandemi şartlarında dahi ekonomide ciddi mesafeler aldığını söyledi		Ekonomi
	4	Bakan Varank: Pandemiye rağmen yılı pozitif büyümeyle tamamladık		Ekonomi
	5	"Pandemi sürecinin hayatımızın her alanında derin izler bırakması kaçınılmaz"		Gündem
	6	7. Toplumsal Cinsiyet Adaleti Kongresi'nde "pandemi ve iş-yaşam dengesi" konuşuldu		Eğitim
	7	TSPB, TKYD ve EFAMA iş birliğinde "Pandemi Sonrası Toplumsal Sorunlar" konuşulacak		Gündem
Kanal Haber	42	8 Karaduman: Açıklanan Eylem Değil Söylem Planıdır	2	Siyaset
	9	Meram'da denetim seferberliği		Sağlık
	10	Başkan Okka: "Sürdürülebilir bir büyüme için ihracata yönelik üretime ağırlık verilmeli"		Ekonomi
Haber Konya	11	Konya'da koronavirüs aşısı yapılan kişi sayısı belli oldu	5	Sağlık
	12	Konya'da 'Hedef Mavi'		Sağlık
	13	Konya Tabip Odası'ndan Covid-19 önerileri		Sağlık
	14	Konya'da çok sayıda kişide mutasyonlu virüs vakası! '5 yaşındaki çocukta bile görüldü'		Sağlık
	15	Bilgehanelerden "Pandemi Sürecinde Ebeveyn Olmak" Konferansı		Eğitim

	16	Pandeminin Şifası Musluklarınızdan Akıyor		Sağlık
	17	Konya İş Dünyasından Çağrı: "Tedbirlere Daha Dikkatli Uyararak, Vaka Sayısını Hep Birlikte Düşürelim"		Sağlık
Zed Haber	18	Başkan Altay Sahibiata Caddesi'nde Esnafları Ziyaret Etti		Siyaset
	19	"Vaka Sayılarını Düşürmek İçin Hep Birlikte Güçlü Bir Adım Atalım"	9	Sağlık
	20	Başkan Kavuş, Pandemi Kurallarına Da Uyararak 5 Mahalle Muhtarını Ziyaret Etti.		Sağlık
	21	Konya Valisi Vahdettin Özkan'dan ev ziyareti uyarısı: Erteleyin		Sağlık
	22	Meram'da Seferberlik		Sağlık
	23	Pandemide evden çalışma mobilyaya talebi katladı		Ekonomi
	24	Konya Tabip Odası'ndan Kovid-19 önerileri		Sağlık
	25	Kantincilerden kira desteği talebi		Ekonomi
	26	Bir firma Kovid-19'u yok eden hava sterilizasyon cihazı üretti		Sağlık
Yeni Haber	27	Konyalı esnaflar normalleşme bekliyor		Gündem
	28	Yasaklar kalktı derken rekor geldi! 2 ilde alarm verildi		Sağlık
	29	Konya'da 'Hedef Mavi'		Sağlık
	30	Yeni tedbirler alındı! Artık yasak		Sağlık
	31	Pandemiyle raylar yük trenlerine kaldı		Ekonomi
	32	Bakan Koca: Salgını en kısa zamanda geride bırakacağız	16	Sağlık
	33	Vali Özkan, kaymakamlar ve oda başkanları ile tedbirleri görüştü		Sağlık
	34	Konya Valisi Özkan'dan Konyalılara çok önemli çağrı!		Sağlık
	35	Koronavirüs hastaları için çok önemli tedavi yöntemi : Ecmo		Sağlık
	36	'Yüksek riskli' Karaman'da kısıtlamasız cumartesi; mağaza önünde kuyruk		Gündem
	37	Bilim Kurulu Üyesi uyardı: Vaka sayıları daha da artabilir		Sağlık
	38	Kısıtlamasız ilk hafta sonu Diyarbakırlılar, tarihi mekanlara akın gitti		Gündem
	39	Normalleşme beklerken şok açıklama! Nisan ayında üçüncü dalgayı görürüz		Sağlık
	8 – 14 Mart 2021 Arası			
Kon Haber	40	Konya'da İl Pandemi Koordinasyon Kurulu toplantısı yapıldı		Sağlık
	41	UNESCO Türkiye Milli Komisyonunca "Pandemi ve İletişim" semineri düzenlendi		Gündem
	42	ECB, piyasa beklentileri doğrultusunda, faiz oranları ve Pandemi Acil Varlık Alım Programı'nda (PEPP) değişikliğe gitmedi.		Ekonomi
	43	Piyasalar, ECB'nin Pandemi Acil Varlık Alım Programı'ndaki gelişmelere odaklandı	6	Ekonomi
	44	Bakan Varank: "Pandemiye rağmen sanayi sektörü son 1 yılda 337 bin ilave istihdam oluşturdu."		Ekonomi
	45	"Pandemi Sonrası Bölgesel Kalkınma Toplantıları"nın dördüncüsü Antalya'da yapıldı		Ekonomi
Kanal Haber	42	Cumhurbaşkanı Erdoğan'dan pandeminin ilk yılına ilişkin açıklamalar		Siyaset
	47	İşten çıkarma yasağı 2 ay daha uzatıldı	3	Ekonomi
	48	Konya'da İl Pandemi Koordinasyon Kurulu toplantısı yapıldı		Sağlık
Haber Konya	49	Başkan Altay "942 kadın çalışma arkadaşımızla şehrimize hizmet ediyoruz"		Siyaset
	50	"Normal hayatımızın kıymetini anladık"	2	Sağlık
Zed Haber	51	Pandemi Dönemi Hazır Gelinliklere İlgiyi Artırdı	1	Ekonomi

	52	Pandemide büyüyen marka: Bera Hilding		Ekonomi
	53	Nasreddin Hoca'dan mavileşme çağrısı		Sağlık
	54	Konya Valisi Özkan tekrar uyardı: Ev ziyaretlerinden uzak durun		Sağlık
	55	Milyonlarca çalışanı ilgilendiriyor! Uzaktan Çalışma Yönetmeliği yayımlandı		Gündem
	56	Esnafların talepleri değerlendirildi		Ekonomi
	57	Prof. Dr. Yalçın, pandeminin bir yılını değerlendirdi		Sağlık
Yeni Haber	58	Koronavirüsle birlikte kullanmaya başladığımız terimler	15	Eğitim
	59	Covid-19 tedavisi devam ederken vatandaşları uyarın hemşire, hayatını kaybetti		Sağlık
	60	Koronavirüs Türkiye'de bir yılda 29 bin 227 can aldı		Sağlık
	61	Sağlık Bakanı Koca'dan önemli açıklamalar...Yerli aşı yakın gelecekte		Sağlık
	62	"Normal hayatımızın kıymetini anladık"		Gündem
	63	76 şehirde 41 binden fazla kişide görüldü! Genelge yayımlandı işte alınacak önlemler		Sağlık
	64	'Pandemi obeziteyi artırdı, 20 binin üzerine obezite ameliyatı yapıldı'		Sağlık
	65	Yerli aşıda Faz 2'nin ilk doz uygulaması tamamlandı		Sağlık
	66	Bir ilçede yeni korona kararı: Pazar günleri ekmek çıkmayacak		Sağlık
15 – 21 Mart 2021 Arası				
	67	Edirne'de sağlık çalışanları pandemi kurullarına uymanın önemini vurguladı		Sağlık
Kon Haber	68	Vali Özkan, pandemi hastanelerinde incelemelerde bulundu		Sağlık
	69	Bakan Elvan: "Ekonomi Reform Programı ile pandemi sonrası döneme hazır olmak adına yol haritamızı ortaya koyalım dedik."	6	Ekonomi
	70	Fuat Oktay: Türkiye pandemiyle mücadelede dünyaya rol model oldu		Siyaset
	71	Pandemi aşıcılık eğitimine talebi artırdı		Eğitim
	72	Selçuklu Belediyesi'nden esnafa pandemi desteği		Ekonomi
	73	Sağlıkçıları alkışlayamayınca tek ayağıyla resimlerini çizdi		Gündem
	74	Ayakkabıda son 20 yılın ihracat rekoru kırıldı		Ekonomi
Kanal Haber	42	75 Bu ülkede koronavirüs tedbirlerine uymayanları öldürüyorlar	5	Gündem
	76	Selçuklu Belediyesinden esnafa pandemi desteği		Ekonomi
	77	"Evde hareketsiz kalmak önemli ölçüde fonksiyon kaybına neden olur"		Sağlık
	78	Bakan Koca, Türkiye'nin Kovid-19'la 1 Yıllık Mücadele Sürecini Değerlendirdi	2	Sağlık
Zed Haber	79	İç Mimar Eda Tahmaz'dan Pandemi Döneminde Yaşam Alanlarında Değişim Yaratacak Öneriler		Gündem
	80	Kent Özel Öğretim Kursu pandemi sürecinde de lider		Eğitim
	81	İstanbul'da birçok yere girişte HES kodu kontrolü başladı		Sağlık
	82	Konya Valisi Özkan, pandemi hastanelerinde incelemelerde bulundu		Sağlık
	83	Tüm Türkiye merakla bekliyordu, Bakan Elvan ne zaman açıklanacağını duyurdu!		Ekonomi
	84	Polis, pandemiye rağmen kumar oynayanlara göz açtırmadı		Gündem
	85	Mutasyonlu virüste yüz güldüren haber!		Sağlık
	86	Bakan Pekcan: Mücadelemiz kararlılıkla sürecektir		Ekonomi

Yeni Haber	87	Fuat Oktay: Türkiye pandemiyle mücadelede dünyaya rol model oldu	19	Ekonomi
	88	Pandemi dönemi acil servislere şiddet nedeniyle gelen vakalar 2 kat arttı		Sağlık
	89	Diyarbakır'da pandemiye rağmen günde 4 ton ciğer tüketiliyor		Gündem
	90	Sağlık çalışanlarının koronavirüsle mücadelesi 1 yıldır sürüyor		Sağlık
	91	Prof. Dr. Gönüllü: "Virüs henüz ortadan yok olmadı, hala kapımızın önünde bizi bekliyor"		Sağlık
	92	Maske ve aşının ardından 'konteyner savaşı' başladı		Ekonomi
	93	Vakaların gizlendiği mahallede test yapılanların yarısı pozitif çıktı		Gündem
	94	Türk bilim adamı tarih verdi! "Salgını sadece Avrupa'yı koruyarak yenemeyiz"		Gündem
	95	Konya'da pazarlarda virüse karşı sıkı önlem		Sağlık
	96	Bitmeyen Covid: 3 aydan uzun sürüyor		Sağlık
	97	Dünya kuraklık ve salgın sebebiyle gıda stoklarını artırıyor		Ekonomi
	98	Selçuklu Belediyesinden esnafa pandemi desteği		Ekonomi
22 – 28 Mart 2021 Arası				
Kon Haber	99	Pandemi dış bakımı ve tedavisini aksattı	3	Sağlık
	100	Sultanbeyli'de pandemi boyunca yaşlı, engelli ve bakıma muhtaç vatandaşlara destek sağlandı		Sağlık
	101	HDP'li Çepni: "Pandemi koşullarında sıkıntı çekmeyen tek bir halk kesimi yok"		Siyaset
Kanal Haber	42	102 Konya'da lokanta ve kafe işletmecileri Valilik önünde toplandı	3	Ekonomi
		103 Pandemi dış bakımı ve tedavisini aksattı		Sağlık
		104 Cumhurbaşkanı Erdoğan'dan altın ve döviz çağrısı		Ekonomi
Zed Haber		105 Selçuklu Belediyesi'nden Esnafa Pandemi Desteği	3	Ekonomi
		106 Konya'da Kafe Ve Restoran Sahipleri Valilik Önünde Toplandı		Siyaset
		107 Pandemiye Rağmen Dikkat Çekici Büyüme		Ekonomi
Yeni Haber		108 Salgında eğitime 2,6 milyar TL gitti	12	Ekonomi
		109 Doç. Dr. Kömür: Koronavirüs önlemleriyle bu yıl grip vakası neredeyse hiç görmedik		Sağlık
		110 Risk haritasında 1 haftada 14 il daha kızardı: Tek mavi sırrı		Sağlık
		111 Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'tan uzaktan eğitim açıklaması		Eğitim
		112 Vaka sayısı o 5 ilde alarm veriyor! Bakan Koca gece yarısı paylaştı		Sağlık
		113 Pandemi döneminde strese bağlı olarak dış sıkma oranı arttı		Sağlık
		114 Doğum günü kutladılar, aynı aileden 13 kişi koronavirüs oldu!		Sağlık
		115 Konya itfaiyesi Covid-19 Güvenli Hizmet Belgesi alan ilk teşkilat oldu		Gündem
		116 Pandemiye artan kilolar, uyku apnesine neden oluyor		Sağlık
		117 Koronavirüs çocukları da etkilemeye başladı! Koronavirüste korkutan alarm		Sağlık
		118 Pandemi sürecinde yaşlılarda bağımlılık arttı		Sağlık
		119 Müfredatın yüzde 20'si uzaktan eğitimle verilecek		Eğitim
29 – 31 Mart 2021 Arası				
	120	Konya'da pandemi değerlendirme toplantısı yapıldı		Sağlık

Kon Haber	121	Türk Sağlık-Sen "Pandemi Dönemi Sağlık Çalışanları Araştırması'nın" sonuçlarını paylaştı	3	Gündem
	122	Pandemiye rağmen yatırımlar sürüyor		Ekonomi
	123	Konya'da Pandemi Güncel Değerlendirme Toplantısı yapıldı		Sağlık
Kanal 42 Haber	124	"Esnafın desteklerden haberi bile yok"	3	Siyaset
	125	Kongre tepkisi: Bakanları utanıyor, Erdoğan utanmıyor		Siyaset
Zed Haber	126	Esnafın Desteklerden Haberi Bile Yok!	1	Siyaset
	127	Erdoğan açıkladı! Çalışanlar için iki flaş değişiklik		Siyaset
	128	Pandemide teslimat şikayetleri arttı; kuryeler anlayış ve teşekkür bekliyor		Gündem
	129	Seyahat edecekler dikkat! Koronavirüs kuralları güncellendi		Gündem
Yeni Haber	130	Mevlana Müzesi'nde 'koronavirüs' sessizliği	9	Gündem
	131	Konya'da Pandemi Değerlendirme Toplantısı yapıldı		Sağlık
	132	Virüs, aşı kararsızlığını da zayıflatı		Sağlık
	133	Nikah şekerinin yerini kolonya aldı		Gündem
	134	Kepenkler tedbirli açıldı		Ekonomi
	135	"Pandemi yaşam alanlarını da değiştiriyor"		Gündem
TOPLAM			135	

Türkiye açısından 11 Mart 2020 tarihi ilk görülen korona virüs vakasının ilanından sonra önemli bir dönüm noktası olmuştur. Bu tarihten itibaren geleneksel ve dijital haber medyaları bu konuyu sürekli gündemde tutmuş ve ülkemizde bir pandemi gündemi oluşmuştur. Tablo 2'de de görüldüğü gibi Konya ilinde yerel internet haber medyası kuruluşlarının haber başlıkları incelendiğinde Türkiye açısından pandeminin birinci yıl dönümü olan Mart 2021 yılında verilen haber başlıkları görülmektedir. Toplam beş farklı internet haber medyasının toplamda 135 haber başlığı ile yerelde gündem oluşturmaya devam etmektedir. Tablo 2'de yer alan haber başlıkları incelendiğinde en çok sağlık ve ekonomi alanına yönelik haber başlıklarının yer aldığı görülmektedir.

Kategorilere Göre Haber Başlıklarının Dağılımına İlişkin Bulgular

Tablo 3. 01 – 31 Mart 2021 tarihlerine gazetelerin haber başlıklarının kategorilere göre dağılımı

Kategoriler	Eğitim		Ekonomi		Gündem		Siyaset		Sağlık		Toplam	%
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
Haber Medyası												
Kon Haber	3	37.5	10	31.5	4	18	2	18	6	10	25	18
Kanal 42 Haber	0	0	5	15.5	2	9	4	37	5	8	16	12
Haber Konya	0		1	3	0	0	1	9	5	8	7	5
Zed Haber	1	12.5	4	12.5	1	5	3	27	7	11	16	12
Yeni Haber	4	50	12	37.5	15	68	1	9	39	63	71	53
Toplam	8	%100	32	%100	22	%100	11	%100	62	%100	135	%100

Tablo 3 incelendiğinde Konya ilinde yer alan internet haber medyalarında yer alan pandemi ile ilgili haberlere bakıldığında toplam 135 haber başlığı içinden sırasıyla 62 haber başlığı ile sağlık kategorisinde, 32 haber başlığı ile ekonomi kategorisinde, 22 haber başlığı ile gündem kategorisinde, 11 haber başlığı ile siyaset kategorisinde ve 8

haber başlığı ile eğitim kategorisinde yer almıştır. Yerel internet haber medyası kuruluşlarının haber verme oranlarına baktığımızda ise %53 oranı ile Yeni Haber internet haber medyasına ait olduğu en az haber verme oranının ise %5 ile Haber Konya internet haber medyasına ait olduğu belirlenmiştir.

Haber Sitelerinin Haberlere Yer Verme Oranlarına İlişkin Bulgular

Tablo 4. 01 – 31 Mart 2021 tarihleri arası haber sitelerinin toplam haber sayıları oranları

Haber Siteleri	01-31 Mart 2021 Arası Toplam Haber Sayısı	
	f	%
Kon Haber	25	18
Kanal 42 Haber	16	12
Haber Konya	7	5
Zed Haber	16	12
Yeni Haber	71	53
Toplam	135	%100

Tablo 4 incelendiğinde Konya ilinde yer alan internet haber medyası sitelerinin 01 – 31 Mart 2021 tarihleri arasında pandemi (covid-19) ile ilgili toplam 135 haber başlığına yer verildiği görülmektedir. Toplam 135 haber başlığı içinden sırasıyla 71 haber başlığı ile Yeni Haber (%53), 25 haber başlığı ile Kon Haber (%18), 16 haber başlığı ile Kanal 42 Haber (%12), 16 haber başlığı ile Zed Haber (%12) ve 7 haber başlığı ile Haber Konya (%5) internet haber medyalarının yer aldığı belirlenmiştir.

Haber Başlıklarının Tematik Çözümlemelerine İlişkin Bulgular

Tematik çözümlenmeye yönelik bulgular, söylem analizi ve içerik analizi ile çözümlenen bu çalışmada incelenen yerel haber sitelerindeki pandemi dönemi (covid-19) ile ilgili haberlerin başlıkları, üst/ana başlık ve alt başlık metinleri analiz edilerek ortaya koyulmuştur.

Bir haberi okumaya başlamadan önce ilk önce haber başlığı dikkat çekmektedir. Haber başlığının kişinin ilgisini cezbetmesi sonucunda da Van Dijk (1988)'in belirttiği gibi okuyucu haberin içeriğine doğru bir yolculuk yapmaktadır. Aynı şekilde Demir (2018)'de yaptığı çalışmada haber başlıklarının okuyucuların zihnine temas eden ilk bağlamlar olduğunu vurgulamaktadır. Bu bağlam içerisinde yer alan metin başlıklarında, söylemden elde edilen tematik kurallar bulunmaktadır: Bu kurallar, haber başlığında yer/mekan, zaman ve kişi gibi bilgilere yer verilmemesi anlamına gelen enformasyon eksiltimi, verilmek istenen konuyu genelleştirme ve kurgulamadır. Başlıklarda enformasyon eksiltiminin olması durumunda haberin içeriğinde ne olduğunun anlaşılabilmesi sonucunu ortaya çıkarmakla beraber haber okuma işlevi açısından da okurları manipüle edebilmektedir (Dalkıran & Demir, 2020). Çalışma kapsamında ele alınan, 01 - 31 Mart 2021 tarihleri arasında pandemi sürecinden Konya yerel haber sitelerinden yer alan haber başlıkları Tablo 2'de numaralı olarak sunulmuştur.

Çalışmada tematik çözümlenmeye ilişkin bulgular 01-31 Mart 2021 tarihleri arasında çalışma grubunda yer alan haber sitelerinin pandemi süresinde yer verdikleri haber

üzerinden yapılmıştır. Aşağıda haber sitelerinin haber başlıkları tematik çözümlemeye uygun olarak tek tek ele alınmıştır.

Kon Haber'e İlişkin Tematik Çözümlemelere Dair Bulgular

Haber sitesinde pandemi sürecindeki toplam 25 haber başlığı incelendiğinde genellikle alt başlık kullanımının tercih edilmediği haberlerin ana başlık olarak verildiği görülmektedir. Haber başlıklarında yer (1., 6., 7., 45., 67., 72., 100. haber başlıkları gibi), zaman (44. Haber başlığı), kişi/kurum (2., 3., 7., 41., 42., 44., 101., 121. haber başlıkları gibi) bilgilerine büyük oranda yer verildiği görülmektedir. Bu durumda enformasyon eksiltimine gidilmediğini Kon Haber'de başlıklarda okuyucu manipülasyonuna nadiren yer verildiği sonucunu ortaya çıkarmaktadır. Yazım dili olarak incelediğinde ise başlıkların yazımında tek tip stilin kullanıldığı ve kelime büyüklüğü olarak farklılık olmadığı görülmektedir. Başlıklar anlam yönünde incelediğinde ise büyük çoğunlukla nesnel bir bakış açısı ile başlıkların altıldığı görülmektedir. Bu da okuyucu da ön bir yargıya yer vermeyerek haber sitesinin tarafsız, güvenilirlik ilkelerine dikkat ettiğini göstermektedir. 01-31 Mart 2021 tarihleri arasında pandemi süreci ile ilgili haber başlıklarından sadece 5 numaralı haber başlığında sübjektif/öznel yoruma yer verilmiş bu da okuyucuların ön hazırlıklarını ve ilk yargılarını manipüle etmek için verildiği sonucu ortaya çıkarmıştır (5 numaralı haber başlığı; "Pandemi sürecinin hayatımızın her alanında derin izler bırakması kaçınılmaz.").

Kanal 42 Haber'e İlişkin Tematik Çözümlemelere Dair Bulgular

16 haber başlığı incelendiğinde genellikle alt başlık kullanımının tercih edilmediği haberlerin ana başlık olarak verildiği görülmektedir. Haber başlıklarında yer (9., 76. haber başlıkları gibi), ve kişi/kurum (8., 76., 104. haber başlıkları gibi) bilgilerine büyük oranda yer verildiği ancak zaman yönünden herhangi bir başlığın yer almadığı görülmektedir. Bu durumda enformasyon eksiltimine gidildiği sonucunu ortaya çıkarmaktadır. Yazım dili olarak incelediğinde ise başlıkların yazımında tek tip stilin kullanıldığı ve kelime büyüklüğü olarak farklılık olmadığı görülmektedir. Başlıklar anlam yönünde incelediğinde ise büyük oranda nesnel bir bakış açısı ile başlıkların altıldığı görülmektedir. Bu da okuyucu da ön bir yargıya yer vermeyerek haber sitesinin tarafsız, güvenilirlik ilkelerine dikkat ettiğini göstermektedir.

Haber Konya'ya İlişkin Tematik Çözümlemelere Dair Bulgular

Pandemi süreci (covid-19) ile ilgili 7 haber başlığı tarandığında genellikle alt başlık kullanımının tercih edilmediği haberlerin ana başlık olarak verildiği görülmektedir. Haber başlıklarında yer (11., 12., 13., 14. haber başlıkları gibi), ve kişi/kurum (10., 13., 49. haber başlıkları gibi) bilgilerine büyük oranda yer verildiği ancak zaman yönünden herhangi bir başlığın yer almadığı görülmektedir. Bu durumda enformasyon eksiltimine gidildiği sonucunu ortaya çıkarmaktadır. Yazım dili olarak incelediğinde ise başlıkların yazımında tek tip stilin kullanıldığı ve kelime büyüklüğü olarak farklılık olmadığı görülmektedir. Başlıklar anlam yönünde incelediğinde ise büyük oranda nesnel bir bakış açısı ile başlıkların altıldığı konuşma cümleleri başlıkta yer alıyor ise haberin içeriğindeki kişi/kurumun sözlerinin başlıkta tırnak işareti ile yer

aldığı görülmektedir. Bu da okuyucu da ön bir yargıya yer vermeyerek haber sitesinin tarafsız, güvenilirlik ilkelerine dikkat ettiğini göstermektedir.

Zed Haber'e İlişkin Tematik Çözümlemelere Dair Bulgular

Haber sitesinde pandemi sürecindeki 16 haber başlığı incelendiğinde genellikle alt başlık kullanımının tercih edilmediği haberlerin ana başlık olarak verildiği görülmektedir. Haber başlıklarında yer (22., 105., 106. haber başlıkları gibi), zaman (78. Haber başlığı), kişi/kurum (15., 17., 18., 20., 21., 78., 79., 105. haber başlıkları gibi) bilgilerine büyük oranda yer verildiği görülmektedir. Bu durumda enformasyon eksiltimine gidilmediğini Zed Haber sitesindeki başlıklarda okuyucu manipülasyonuna nadiren yer verildiği sonucunu ortaya çıkarmaktadır. Yazım dili özellikleri bakımından incelediğinde ise başlıkların yazımında tek tip stilin kullanıldığı ve kelime büyüklüğü olarak farklılık olmadığı görülmektedir. Genel olarak haber başlıklarının geneli analiz edildiğinde, büyük çoğunlukla nesnel bir bakış açısı ile başlıkların atıldığı görülmektedir. Bu da haber sitesinin tarafsız, güvenilirlik ilkelerine dikkat ettiğini göstermektedir.

Yeni Haber'e İlişkin Tematik Çözümlemelere Dair Bulgular

Yeni Haber internet sitesinde 01-31 Mart 2021 tarihleri arasında pandemi (covid-19) ile ilgili toplam 71 haber başlığı incelendiğinde genellikle haberlerin ana başlık olarak verildiği görülmektedir. Haber başlıklarında yer (29., 36., 38., 60., 63., 81., 89., 95., 98., 130., 131. haber başlıkları gibi), zaman (36., 60., 90., 96., 110. haber başlıkları gibi), kişi/kurum (24., 25., 32., 33., 34., 37., 54., 57., 61., 82., 86., 87., 91., 109., 111., 115., 127., haber başlıkları gibi) bilgilerine büyük oranda yer verildiği ancak zaman yönünden herhangi bir başlığın yer almadığı görülmektedir. Bu durumda enformasyon eksiltimine gidildiği sonucunu ortaya çıkarmaktadır. Yazım dili olarak incelediğinde ise başlıkların yazımında tek tip stilin kullanıldığı ve kelime büyüklüğü olarak farklılık olmadığı görülmektedir. Başlıklar anlam yönünde incelediğinde ise büyük oranda nesnel bir bakış açısı ile başlıkların atıldığı konuşma cümleleri başlıkta yer alıyor ise haberin içeriğindeki kişi/kurumun sözlerinin başlıkta tırnak işareti ile yer aldığı görülmektedir. Bu da okuyucu da ön bir yargıya yer vermeyerek haber sitesinin tarafsız, güvenilirlik ilkelerine dikkat ettiğini göstermektedir.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Dünya Sağlık Örgütü tarafından ilan edilen pandeminin etkisi 11 Mart 2020 tarihinden itibaren ülkemizin de gündemini sürekli meşgul ederek toplumun ilgisini ve farkındalığını yönlendirmek için birçok haber medyasında yer almaya devam etmektedir. Pandeminin sonucu olarak ortaya çıkan 'yeni normal' kavramının perspektifinde bireylerin gündemini ve sosyal yaşayış şekillerini değiştirmiştir. Özellikle bu dönemde bilgi almak kaynağı olarak haberler ön plana çıkmıştır. Ön plana çıkan haberlerin ışığında ulusal ve uluslararası basında pandemi süreci ile ilgili birçok farklı kategori altında yüzlerce haber içeriği yayınlanmıştır. Yapılan bu çalışma da pandemi sürecinde toplumun ilgisine sunulan haberlerin yerel boyutta hangi başlıklar altında ve tematik kodlama ile verildiğini ortaya koymak için sunulmuştur.

Dijitalleşen ve internetin ön plana çıktığı zamanımızda bireylerin büyük çoğunluğu enformasyon için de geleneksel kitler iletişim araçlarının yanında internet haber medyalarına yönelmiştir.

İncelenen yerel haber internet sitelerinden pandeminin ülkemizdeki birinci yıldönümü olan mart ayı içinde toplam 5 farklı haber medyasında 135 farklı pandemi ile ilgili haber başlığı atılmış ve topluma içerikler sunulmuştur. Haber başlıkları kategorik olarak incelendiğinde ise en fazla sağlık ve ekonomi alanında haber içeriklerinin yoğunlukta olduğu belirlenmiştir. Bu durumda toplumun bu yöndeki algılarını yönlendirme, değiştirme ve bilgi vermek olarak karşımıza çıkmaktadır. Yerel haber medyalarında verilen başlıkların tematik olarak genel sonucuna bakıldığında ise başlıkların büyük oranda nesnel bir bakış açısı ile verildiği ve içeriği iyi anlattığı sonucu ortaya çıkmaktadır. Bu da pandemi sürecinde ortaya çıkan haber başlıklarının rutin bir çizgide devam ettiği ve okuyucu kitlelerinde istenen bir algı çalışması yapmadığı görülmektedir. Haberlerde pandemi ile ilgili toplumu bilgilendirici ve alınan tedbirlere karşı sonuçların ortaya çıktığı içerikler ağırlıklı düzeyde yer almaktadır.

Bu çalışmanın birtakım sınırlılıkları bulunmaktadır. Çalışma zaman kısıtlılığı nedeni kısa bir süre içerisinde kolay ulaşılabilir sınırlı bir örneklem üzerinde yapılmıştır. Bu nedenle ileride bu konu üzerinde yapılan çalışmalar uluslararası, ulusal ve yerel bağlamda haber başlıklarının analizini karşılaştırmalı olarak sunabilir. Bu bağlamda bu çalışmanın diğer araştırmalara örnek olacağı düşünülmektedir.

ÇALIŞMANIN ETİK İZİN BELGELERİ

Söz konusu bu çalışmada etik kurul kararı gerektiren klinik ve deneysel insan ve hayvanlar üzerinde bir çalışma olmadığından dolayı etik kurul onayı aranmamıştır.

KAYNAKÇA

- Akyüz, S . (2020). yanlış bilgi salgını: covid-19 salgını döneminde türkiye’de dolaşıma giren sahte haberler . *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi* , (34) , 422-444.
- Ayhan, B. & Demir, Y . (2020). Toplumsal gerçeklikten kaçış: covid-19 sürecinde magazin haberleri ve gündem . *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 22 (4) , 1567-1590 .
- Beştaş, M. & Yavuz, U. (2020). Sosyal medyada haber popülerliğinin tahmini: Literatür incelemesi. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 7(61), 3140-3155.
- Çelik, H. & Ekşi, H. (2008) ‘Söylem Analizi’. <http://www.academia.edu/1476716/> adresinden erişilmiştir.
- Çınar, F. ve Oğuz, M. (2020). Türkiye’nin COVID-19 Pandemisine yönelik stratejilerinin swot analizi ile değerlendirilmesi. *Sağlık ve Sosyal Refah Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 1-11

- Dalkıran, G. & Demir, Z. (2020). Haber söyleminde medya-turizm ilişkisi: pandemi dönemi BBC News örneğinde Türkiye haberleri . *Tourism and Recreation , Ek Sayı (2)* , 93-102.
- Demir, Z. (2018). *Demokratik Açılım ve Çözüm Sürecinde Akil İnsanlar*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Deniz, Ş., & Özel, E. K. (2018). Bana okurunu söyle, sana manşetini söyleyeyim: Gazetecilerin, içerik hiyerarşisini ve gündemi belirlemede okurun değişen rolüne bakışı. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 17 (3), 916-940.
- Güreşçi, M. (2020). Covid-19 salgınında Türkiye’de kriz yönetimi iletişimi: T.C Sağlık Bakanlığı. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi (ASEAD)*, 7(5), 53-65.
- Güz, N., vd. (2018). Kitle iletişimin sosyolojik fonksiyonu: medyanın gündem kurma etkisi. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, 46, 1-19.
- Işık, M. (2016). *İletişim Bilimine Giriş*, Eğitim Yayınevi.
- Kantar, G. (2017). ‘Recep Tayyip Erdoğan’ın 22 Temmuz 2007 genel seçimleri miting konuşmalarının, söylem dilinin içerik analizi’. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 2(4).
- Kılıç, O. (2020). Tarihte küresel salgın hastalıklar ve toplum hayatına etkileri. TÜBA, M. Şeker, A. Özer Medya Ve Kültürel Çalışmalar Dergisi C. Korkut (Ed.) içinde, Küresel salgının anatomisi insan ve toplumun geleceği (s. 13-53). Ankara: Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA).
- Lorigo, L., Haridasan, M., Brynjarsdóttir, H., Xia, L., Joachims, T., Gay, G., ... Pan, B. (2008). Eye tracking and online search: Lessons learned and challenges ahead. *Journal of the American Society for Information Science and Technology*, 59(7), 1041–1052.
- McQuail, D. & Windahl, S. (2010). *İletişim Modelleri –Kitle İletişim Modelleri-* (çev. Konca Yumlu). Ankara: İmge Kitabevi.
- McQuail, D. (1994). *Kitle iletişim kuramı*. (çev. A. H. Yüksel). Eskişehir: Kibele Sanat Merkezi Yayınları.
- Sağlık Bakanlığı. (2021). *Genel koronavirüs tablosu*. <https://covid19.saglik.gov.tr/TR-66935/genel-koronavirus-tablosu.html> sayfasından erişilmiştir.
- Salton, G., Singhal, A., Mitra, M. & Buckley, C. (1997). Automatic text structuring and summarization. *Information Processing & Management*, 33(2), 193–207.
- Severin, J. W. & Tankard, W. J. (1994). *İletişim Kuramları: Kökenleri, Yöntemleri Ve Kitle İletişim Araçlarında Kullanımları*, (çev. Ali Atıf Bir ve Serdar Sever). Eskişehir: Kibele Sanat Merkezi
- Türk Dil Kurumu. (2021). *Türkçe Sözlük*. <https://sozluk.gov.tr/> sayfasından erişilmiştir.
- Ulaş, M. ve Yeşil A. (2020). Batı dijital medyasının türkiye’ye yönelik algı manipülasyonu: koronavirüs haberleri üzerine ampirik bir araştırma. *Erciyes İletişim Dergisi*, 7(2), 939-963.
- Van Dijk, T. A. (1988). *News Analysis Case Studies of International and National News in the Press*. New Jersey: Lawrence Elbaum Associates.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2005). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Ankara: Seçkin Yayıncılık.

- Yıldırım, B. (2015). İletişim araştırmalarında yöntemler. Konya: Literatürk Yayınları.
- Yıldız, A. (2020). Kriz dönemlerinde tüketici davranışlarının incelenmesi. *Uluslararası Sosyal Bilimler Akademi Dergisi*, 2(3), 377-390.
- Yüksel, E. (2007). Kamuoyu oluşturma ve gündem belirleme kavramları nerede keşişmekte, nerede ayrılmaktadır? *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(1), 571-586
- Zeyrek, D. (1992). Gazete haber başlıklarını inceleme denemesi. *Dilbilim Araştırmaları Dergisi*, (3), 59-96.

Bu makale intihal tespit yazılımlarıyla taranmıştır. İntihal tespit edilmemiştir.

This article has been scanned by plagiarism detection softwares. No plagiarism detected.

Bu çalışmada "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etięi Yönergesi" kapsamında uyulması belirtilen kurallara uyulmuştur.

In this study, the rules stated in the "Higher Education Institutions Scientific Research and Publication Ethics Directive" were followed.